

Curtea Constitutională dezbate miercuri sesizarea Opoziției pe legea privind Secția pentru anchetarea magistratilor

Curtea Constitutională va discuta miercuri sesizarea PNL și USR în legătura cu legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență nr. 90/2018 privind unele măsuri pentru operationalizarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din Justiție.

PNL și USR au sesizat CCR referitor la legea care aprobă ordonanța de urgență nr. 90/2018 privind unele măsuri pentru operationalizarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din Justiție. În acest sens, Opoziția a cerut institutiei să sesizeze și Curtea de Justiție a UE. Aceștia mai cer Curții Constitutionale să suspende soluționarea sesizării lor de neconstitutionalitate până la pronunțarea unei hotărâri preliminare de către CJUE cu privire la întrebările formulate.

Partidele de Opoziție aduc o serie de argumente în acest sens, aducând în discuție raportul MCV al Comisiei Europene, din 13 noiembrie, care conține opt recomandări pentru România, între care:

"a.) Referitor la Legile justiției, suspendarea imediată a punerii în aplicare a legilor justiției și a ordonanțelor de urgență subsecvente, revizuirea legilor justiției, ținând seama pe deplin de recomandările formulate în cadrul MCV, precum și de recomandările Comisiei de la Venetia și ale GRECO.

"Înființarea, în temeiul legilor justiției modificate, a noii secții de anchetare a infracțiunilor comise de magistrați da naștere unei îngrijorări deosebite în ceea ce privește lupta împotriva corupției, întrucât o nouă structură ar putea fi mai vulnerabilă în ceea ce privește independența decât a fost cazul până în prezent în ceea ce privește DNA, dat fiind că ar putea fi utilizată ca instrument suplimentar de intimidare a magistratilor și de exercitare de presiuni asupra acestora. În plus, fiind un departament cu atribuții generale care acoperă toate categoriile de infracțiuni comise de magistrați, acestuia îi va lipsi, de asemenea, expertiza în ceea ce privește anchetarea infracțiunilor de corupție specifice, iar impactul ar fi amplificat dacă anchetarea tuturor persoanelor care au legătura cu un caz în care este implicat un magistrat nu ar mai intra în competența DNA."

b.) Referitor la noua Secție specială din cadrul PICCJ, s-au reținut următoarele: "...noua secție pentru investigarea infracțiunilor comise de magistrați. Crearea acestui nou serviciu ar putea fi percepută ca un instrument (suplimentar) pentru a exercita presiuni asupra judecătorilor. Justificarea aplicării unui tratament special în cazul magistratilor în comparație cu alți funcționari publici nu a fost clarificată. În plus, Direcția Națională Anticorupție (DNA) are deja o experiență solidă în investigarea și urmărirea cazurilor de corupție din rândul magistratilor."

"La 10 octombrie, Guvernul a adoptat o ordonanță de urgență cu privire la măsurile provizorii necesare pentru înființarea noii secții speciale de urmărire penală pentru investigarea magistratilor. Ordonanța modifică ad interim normele și criteriile pentru numirea procurorului-sef, a procurorului-sef adjunct și a procurorilor din cadrul secției. Acest lucru a parut să intre în conflict cu unul dintre argumentele utilizate mai devreme în cursul anului pentru a-i liniști pe cei care criticau înființarea secției, și anume argumentul privind faptul că organizarea procedurii de numire ar intra în întregime în competența Consiliului Superior al Magistraturii și ar oferi garanții procedurale importante. În avizul său, Comisia de la Venetia a subliniat importanța garanțiilor procedurale, cum ar fi organizarea unui concurs bazat pe proiecte pentru postul de procuror general și implicarea plenului CSM (și anume, judecătorii și procurorii) în procedura de numire. CSM a aplicat normele modificate prevăzute de ordonanța de urgență, iar președintele CSM a emis o declarație la 23 octombrie, data la care secția a intrat în funcțiune".

"Un prim motiv de îngrijorare se referă la legile justiției modificate. Pe lângă chestiunile problematice de natură generală descrise mai devreme, anumite prevederi creează o anumită îngrijorare în ceea ce privește lupta împotriva

coruptiei. Legea nr. 304/2004 modificata privind organizarea judiciara creeaza o noua sectie a carei responsabilitate exclusiva ar fi investigarea infractiunilor comise de magistrati. Înfiintarea acestei noi sectii a stârnit îngrijorarea ca o noua structura autonoma ar fi mai vulnerabila în termeni de independenta decât responsabilitatile actuale ale DNA în acest domeniu, întrucât ar putea sa fie utilizata ca un mijloc suplimentar de intimidare si de exercitare a unei presiuni asupra magistratilor.

Ca departament care se ocupa de toate infractiunile savârsite de magistrati, acesta nu va dispune nici de expertiza orizontala a DNA în materie de infractiuni legate de coruptie, iar cercetarea referitoare la persoanele anchetate în cauze în care sunt implicati si magistrati poate sa nu intre în sfera de competenta a DNA. Sustinatorii acestei schimbari au invocat deficiente în activitatea DNA si anumite cazuri în care inculpatii au fost achitati în instanta. Dar nu a fost publicata nicio analiza sau evaluare a impactului care sa justifice afirmatiile privind deficientele sistematice si preferinta pentru o noua structura.

În recomandarile lor, atât GRECO, cât si Comisia de la Venetia subliniaza în mod clar necesitatea de a mentine aceasta competenta în cadrul serviciului specializat în combaterea coruptiei (DNA), sugerând astfel ca orice deficiente ar putea fi solutionate nu prin crearea unei structuri separate a parchetului, ci prin asigurarea respectarii unor garantii procedurale eficace.” (A se vedea Raportul tehnic care însoteste documentul RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU privind progresele înregistrate în România în cadrul mecanismului de cooperare si de verificare)", potrivit textului sesizarii PNL si USR depusa la CCR.

Potrivit sursei citate, partidele de Opozitie adreseaza Curtii Constitutionale mai multe întrebări:

"1. Mecanismul de cooperare si de verificare (MCV), instituit potrivit Deciziei 2006/928/CE a Comisiei Europene din 13 decembrie 2006, trebuie considerat un act adoptat de o institutie a Uniunii Europene, în sensul articolului 267 TFUE, act care poate fi supus interpretarii Curtii de Justitie a Uniunii Europene?

2. Continutul, caracterul si întinderea temporală a Mecanismului de cooperare si de verificare (MCV), instituit potrivit Deciziei 2006/928/CE a Comisiei Europene din 13 decembrie 2006, se circumscriu Tratatului privind aderarea Republicii Bulgaria si a României la Uniunea Europeana, semnat de România la Luxemburg la 25 aprilie 2005? Cerintele formulate în rapoartele întocmite în cadrul acestui Mecanism au caracter obligatoriu pentru Statul român?

3. Articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeana trebuie interpretat în sensul obligatiei statelor membre de a respecta criteriile statului de drept, solicitate si în rapoartele din cadrul Mecanismului de cooperare si de verificare (MCV), instituit potrivit Deciziei 2006/928/CE a Comisiei Europene din 13 decembrie 2006, în cazul înfiintarii urgente a unei sectii de parchet de anchetare exclusiv a infractiunilor comise de magistrati, ce da nastere unei îngrijorari deosebite în ceea ce priveste lupta împotriva coruptiei si poate fi utilizata ca instrument suplimentar de intimidare a magistratilor si de exercitare de presiuni asupra acestora?

4. Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf din Tratatul privind Uniunea Europeana trebuie interpretat în sensul obligatiei statelor membre de a stabili masurile necesare pentru o protectie juridica efectiva în domeniile reglementate de dreptul Uniunii, respectiv prin înlaturarea oricarui risc legat de influenta politica asupra cercetarii penale a unor judecatori, asa cum este cazul înfiintarii urgente a unei sectii de parchet de anchetare exclusiv a infractiunilor comise de magistrati, ce da nastere unei îngrijorari deosebite în ceea ce priveste lupta împotriva coruptiei si poate fi utilizata ca instrument suplimentar de intimidare a magistratilor si de exercitare de presiuni asupra acestora?"

Primul argument al PNL si USR în legea critica este ca Guvernul care este emitentul OUG 90/2018 nici macar nu se refera, nu pomeneste despre textul normativ modificat prin prevederile mai sus aratate ale acestei ordonante de urgenta. Prin urmare Executivul nu încearca sa motiveze existenta urgentei, cu toate ca potrivit art 115 din

Constitutie trebuie sa faca acest lucru.

"Motivarea urgentei evidentiaza ratiunea si utilitatea reglementarii, nu însa si existenta unei situatii extraordinare a carei reglementare nu poate fi amânata, pe care mai degraba o proclama, fara a o motiva, potrivit exigentei textului constitutional de referinta", arata reprezentantii Opozitiei.

De asemenea, PNL si USR amintesc ca Legea Fundamentala prevede ca: "Ordonantele de urgenta nu pot fi adoptate în domeniul legilor constitutionale, nu pot afecta regimul institutiilor fundamentale ale statului, drepturile, libertatile si îndatoririle prevazute de Constitutie, drepturile electorale si nu pot viza masuri de trecere silita a unor bunuri în proprietate publica".

Tot potrivit Constitutiei "(...) Ministerul Public reprezinta interesele generale ale societatii si apara ordinea de drept, precum si drepturile si libertatile cetatenilor", exercitându-si atributiile "prin procurori constituiti în parchete, în conditiile legii".

Prin însusi rolul sau, Ministerul Public face parte din institutiile fundamentale ale statului, fapt deopotriiva confirmat de statutul constitutional al acestuia, ca si de împrejurarea ca organizarea si functionarea sa, adica regimul sau juridic, se reglementeaza, potrivit art. 73 alin. (3) lit. 1) din Constitutie, prin lege organica., sustine Opozitia.

"Întrucât Sectia pentru investigarea infractiunilor din justitie a fost constituita, potrivit art. 881-889 din Legea nr. 304/2004, ca structura din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casatie si Justitie, este evident ca orice ordonanta de urgenta care ar reglementa organizarea si functionarea acesteia ar afecta mai mult sau mai putin regimul unei institutii fundamentale a statului", conform sursei mentionare.

Prin urmare, referitor la OUG nr. 90/2018, PNL si USR considera ca sunt pe deplin aplicabile, mutatis mutandis, urmatoarele considerente retinute de Cureaua Constitutionala prin Decizia nr. 544/2006: "reglementarea pe calea ordonantelor si a ordonantelor de urgenta constituie, asa cum se prevede expres în art. 115 din Constitutie, o atributie exercitata de Guvern în temeiul delegarii legislative, iar depasirea limitelor acestei delegari, stabilite prin însusi textul Constitutiei, reprezinta o imixtiune nepermisa în competenta legislativa a Parlamentului, altfel spus, o violare a principiului separatiei puterilor în stat".

Senatul a adoptat, pe 10 decembrie, Ordonanta de urgenta nr. 90/2018 privind unele masuri pentru operationalizarea Sectiei pentru investigarea infractiunilor din Justitie.

Pe 14 noiembrie, Camera Deputatilor a adoptat, în forma Guvernului, proiectul de lege pentru aprobarea ordonantei de urgenta 90/2018 privind unele masuri pentru operationalizarea Sectiei pentru investigarea infractiunilor din justitie.